

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm 1 w szpalcie (szer. sep. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. sep. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 8 słowa) 40 gr.

Rok III.

Nr. 125.

Kraków, piątek 30 maja 1941 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwrotne autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. Na prowincji dopłata portu. Konto czekowe: Warszawa 658

Radjo londyńskie oświadcza:

Ruchy floty angielskiej silnie sparaliżowane.

Walki na Krecie w oświetleniu niemieckim i angielskim

Berlin, 29 maja. Doniesienie naczelnej komendy niemieckich sił zbrojnych o sukcesach niemieckich na Krecie, stanowiących niewątpliwie jeden z najważniejszych wyczynów wojennych w historii świata, jest komentowane w berlińskich kołach politycznych w tym duchu, że sukcesy te oznaczają dalszy poważny krok w operacjach wojennych.

Kreta stała się od chwili ataku niemieckiego raną w brytyjskim systemie obronnym, ku której zdążają wszystkie siły obronne, jakimi Anglii w ogóle dysponują na morzu Śródziemnym. Jeszcze nigdy dotychczas w ciągu obecnej wojny nie widziano w związku z operacjami powietrznymi tak wielkiej ilości skoncentrowanych okrętów brytyjskich i jeszcze nigdy nie zniszczono w tak krótkim czasie tak wiele jednostek angielskiej floty wojennej.

Ponadto podkreślają w Berlinie, że Anglii poraż pierwszy w obecnej wojnie dopuścił do gwałtownego pojedynku pomiędzy flotą i lotnictwem. Zarówno w czasie operacji w Norwegii, jak i w czasie walk na froncie zachodnim, flota angielska, a ile możliwości, unikała tego rodzaju pojedynku. Wynik pojedynku na morzu Śródziemnym na korzyść strony niemieckiej dowiódł przewagi lotnictwa niemieckiego. Ogrom strat angielskich na morzu Śródziemnym wzrósł jeszcze wskutek sukcesów niemieckich jednostek floty wojennej, które zniszczyły angielski korałownik bojowy w rejonie morskim koło Islandji, a drugi angielski statek linjowy zmusiły do odwrotu. W związku z operacjami na Krecie podkreślają ze strony niemieckiej jeszcze następujące uwagi:

1) Obroncy wyspy Kreta posiadali w swych rękach znaczne atuty, odległości bowiem utrudniały niemieckim akcją niemieckich etrzelców spadochronowych i wojsk samolotowych. Podczas kiedy Niemcy musieli sobie z trudem wyszukiwać nieprzygotowanych miejsc do lądowania w ogniu obrony przeciwpowietrznej, Anglii mieli do dyspozycji szereg dogodnych lotnisk. Lotniskowe mogły nieść obrońcom pomoc z powietrza, a podobnie flota angielska mogła brać udział w akcjach bojowych. W tych warunkach wyczyn zdobywców niemieckich należy ocenić jako niezmierny sukces.

2) W Berlinie zwraca się uwagę na znaczenie wyspy Kreta dla strategicznej sytuacji Anglików na morzu Śródziemnym, co strona angielska dobitnie podkreśla. W Londynie stwierdzają, że w razie padnięcia Krety w ręce niemieckie, zostałaby zdobyta połowa drogi do Suez, wskutek czego sytuacja Anglii w Iraku, w Egipcie i na Bliskim Wschodzie zostałaby wystawiona na poważne niebezpieczeństwo.

3) W niemieckich kołach wojskowych nie czyni się żadnej tajemnicy z tych możliwości. Podkreślają tam jednak, że Niemcy mają jeszcze inne ciosy w zanadrzu i bynajmniej nie jest jeszcze pewnym, czy dowództwo niemieckie będzie przykładało wagę do akcentowanych przez Anglię następstw zajęcia Krety.

Robert Fraser oświadczył w radjo londyńskim:

„W czasie walk o Kretę można zaobser-

Opinia Amerykanów o wojnie.

Nowy Jork, 29 maja. Jak donosi amerykańska agencja informacyjna „United Press” kierownik znanej instytucji Gallup dla rejestrowania nastrojów publicznych w Stanach Zjednoczonych dr Jarzy Gallup oświadczył na podstawie wyników swojej ankiety, że przeszło połowa ludności Stanów Zjednoczonych nie zdecydowała się jeszcze odnośnie do pytania czy Stany Zjednoczone mają przystąpić do wojny, czy też wstrzymać się od wstąpienia do niej.

Przeprowadzone przez nas nukiety wykazały, że 21% ludności jest za przystąpieniem do wojny, natomiast 24% przeciwnie, nawet w wypadku, gdyby pomocnictwa od miast zwyciężyły, a Anglia ponieść klęskę. Pozostałe 55%, tj. 25-30 milionów wyborców ale wypowiedziały jeszcze swojej opinii.

wować kilka interesujących faktów. W poprzedniej wojnie tego rodzaju walka byłaby nie do pomyślenia, ponieważ flota brytyjska mogłaby udaremnić wysadzenie wojsk na ląd. Musimy przyznać, że bombardowanie nurkowe wpłynęło na ograniczenie możliwości floty wojennej. Jak daleko sięgają te granice dotychczas jeszcze nie wiemy, jednak faktem jest, że poruszenia flo-

ty można silnie paraliżować. Dzięki swej nowej taktyce transportów drogą powietrzną, Niemcy wynaleźli nową metodę taktyki wojennej, a okoliczność, że od 4-eh dni trzymają oni Malemy bez posiłków od strony morza, dowodzi, że Niemcy mogą wykonywać operacji wojennych posługując się wyłącznie wojskami, prowadzającymi drogą powietrzną.

Poważne straty Anglików na Krecie.

Madryt, 29 maja. Według doniesień z Algieras, do Gibraltaru przypłynęły we wtorek wieczór jeden angielski lotniskowiec z uszkodzeniami od bomb na pokładzie startowym i na mostku kapitańskim, nadto jeden korałownik i 2 kontrtorpedowce przybyły z ciężkimi uszkodzeniami ze wschodniej części Morza Śródziemnego, celem podania się do naprawy w tamtejszych dokach. Równocześnie wysadzono na ląd większą liczbę rannych.

Ozłonkowie załóg okrętowych brytyjskich opowiadali, że wskutek bombardowania ich okrętów przez niemieckie lotników, zginęło wielu ich towarzyszy, których pogrzeb odbył się na pełnym morzu.

Marynarze brytyjscy opowiadali dalej swoje przeżycia z niemieckimi strzelcami spadochronowymi, których odwagę podkreślali z największym uznaniem. W zatoce Suda na Krecie niebo było formalnie za-

ciemnione zeskakującymi żołnierzami niemieckimi. Straty brytyjskie na Krecie wyniosły w ciągu pierwszych dni walki 4.200 ludzi.

W Gibraltarze stoją obecnie 2 statki transportowe, celem przyjęcia na pokład ostatnich mieszkańców cywilnych.

Berlin, 29 maja. Według dotychczasowych, częściowo opublikowanych przez admiralację brytyjską cyfr strat, w bitwie morskiej i powietrznej koło Krety, na zatopionym korałowniku „Fiji” z załogi liczącej 650 ludzi, zginęło 150, zaś z 4 kontrtorpedowców, de których zatopienia przyznano się dotychczas, zginęło 238 ludzi.

Niepewność panuje jeszcze co do losu załogi 9.3000-tonowego korałownika „Gloucester” liczącej 700 ludzi. Admiralicja brytyjska liczy się z tem, że zatopienie tego korałownika było połączone z ciężkimi stratami wśród załogi.

Stolica Krety obsadzona przez wojska niemieckie.

W Afryce północnej zdobyto przełęcz Halfaya.

Berlin, 29 maja. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Jak już wczoraj zakomunikowano, okręt linjowy „Bismarck”, po zwycięskiej swej bitwie w pobliżu Islandji stał się w dniu 26 maja wieczorem niezdolnym do manewrowania skutkiem trafienia torpeda przez pewien nieprzyjacielski samolot. Zgodnie z ostatnią depeszą radjową szefa floty admirała Lutjona, okręt linjowy wraz ze swym komendantem kapitanem żeglugi morskiej Lindemannem i ewa dzielna załoga uległ w dniu 27 maja przedpołudniem wielokrotnej przewadze nieprzyjacielskiej i zatonął z powiewającą flagą.

Na Krecie operacja, przy ścisłej współpracy między strzelcami górskimi, etrzelcami spadochronowymi i wojskami desantowymi powietrznego posuwają się naprzód. — Wczoraj niemieckie wojska górskie, mimo trudnych warunków terenowych, przełamały zacięty opór sił brytyjskich i band powstańców. Śmiałym atakiem wyrzuciły one nieprzyjaciela z jego stanowisk, zdobyły stolicę Chanja i ścigały pobite nieprzyjacielskie siły na południe od zatoki Suda. Wśród licznych jeńców znajduje się również dowódca greckiej marynarki na Krecie. Formacje samolotów bojowych i niszczycielskich atakowały falowami atakami w walkach na ziemi, rozbiły nieprzyjacielskie koncentracje wojsk, zmusły baterje do milczenia i zadali cofającemu się nieprzyjacielowi ciężkie straty. Samoloty nurkowe przeszkodziły w próbie Brytyjczyków wycofania się poprzez morze. Zatopili one w zatoce Suda osiem okrętów handlowe, łącznej pojemności 5.400 ton i uszkodziły ciężko dwa dalsze okręty handlowe. Formacje transportów powietrznych wpełniały walkę na wyspie, prowadząc bez przerwy nowe siły.

Na południe od Krety niemieckie samoloty bojowe zmusły pewną brytyjską formację do walki, uzyskując trafienia bomba-

mi w ciężki korałownik i kontrtorpedowiec oraz podpaliły jeden okręt-cysterna.

W Afryce północnej wojska niemieckowłoskie zdobyły przełęcz Halfaya, na południowy wschód od Sollum. Zdobytą one dziesięć dział, siedem samochodów pancernych, kilka innych pancernych pojazdów oraz liczny sprzęt. Nieprzyjaciel poniosł ciężkie, krwawe straty i utracił pewną ilość jeńców. Własne straty są nieznane. Samoloty niszczycielskie zwalcały obozy wojskowe i koncentracje samochodów w rejonie Sollum.

Na obszarze morskim dookoła Anglii samoloty bojowe zniszczyły ostatniej nocy trzy okręty frachtowe, łącznej pojemności 17.000 ton i trafiły ciężko jeden dalszy okręt. Dalsze ataki lotnictwa kierowane były na urządzenia portowe na angielskim wybrzeżu południowo-zachodnim i południowym, jak również u ujścia Tamizy.

Nieprzyjaciel zrzucił ostatniej nocy przy użyciu słabych sił pewną, nieznaczną ilość bomb rozpryskujących i zapalających wyłączenie na dzielnicę mieszkaniową Niemiec zachodnich, przeważnie na Kotonje. Wśród ludności cywilnej są straty w zabitych i rannych.

Załoga pewnego samolotu wywiadowczego w składzie: podporucznik Nemedek, naderżant Schackert, sierżant Hemmer i podoficer Fahrbach wyróżniła się szczególnie podczas skutecznego i śmiałego lotów nad Anglią.

Anglicy potwierdzają utratę Kandji.

Sztokholm, 29 maja. Komunikaty angielskiej głównej komendy w Kairze podają wiadomość o utracie stolicy Krety Kandji (Chanja), wspominając o dalszym odwro-

Walki w Iraku trwają nadal.

Damaszek, 29 maja. Główna kwatery irackich sił bojowych podała we wtorek komunikat następującej treści:

Front zachodni: W rejonie między Ruthbą i Ramadi walki trwają nadal. Nasze jednostki pancerny podjęły walkę z oddziałami nieprzyjacielskimi, które musiały się wycofać, pozostawiając na polu bitwy wiele zabitych i rannych, oraz dwa wozy pancerne, 6 karabinów maszynowych, dwa działa oraz odbiornik lekrowy. Nasze straty są znikome.

Front południowy: Oddziały wojskowe oraz nieregularne bojowe grupy tubylcze zaatakowały w nocy z 25 na 26 maja nieprzyjacielski oboz wojskowy, położony na północ od miejscowości Maakal i Choutibe.

Akcja lotnicza: Nasze samoloty bombowe obrzucały bombami Cinclebbane i Habbaniah. Prawdopodobnie jest zniszczenie dwóch brytyjskich samolotów, stojących na ziemi przed hangarami.

Brytyjskie samoloty dokonywały nalotów nad lotniskami w różnych okolicach kraju, w szczególności zaś w części północnej, oraz nad obozem w Raszid. Wyrzadzili one szkody bardzo nieznaczne. Jeden z brytyjskich pilotów ostrzeliwał cywilny samochód, przy czym pewna kobieta poniosła śmierć a inni podróżni zostali ranni.

cie pod Kandją z uwagi na zaostrożone ataki nieprzyjaciela.

Niemieckie działania bojowe mają być wzmożone przez nowe posiłki i przez wspieranie lotnictwa, bombardującego Anglików.

Zrezygnowano z obowiązku służby wojskowej w Irlandji.

Sztokholm, 29 maja. Wobec silnego sprzeciwu ludności irlandzkiej, brytyjski rząd widział się zmuszonym do zrezygnowania z poprzedniego projektu, dotyczącego wprowadzenia obowiązkowej służby wojskowej na terenie Irlandji północnej.

Kłeska 5-ej armji wojsk chińskich

Szanghaj, 29 maja. Sprawozdawca japońskiej armji w Szanghaju udzielił przezawicielem pras informacji na temat sytuacji bojowej na terenie Chin.

Z udzielonych tam wiadomości wynika, iż w Łaszdzie przetrwała istnieć 5 chińska armja, operująca na terenie prowincji Szansi. Jej dowódca generał Czengwanohng targnął się na swe życie. Dowódcy 3-iej i 7-mej armji oraz dwaj komendanci dywizji, chińskich ponieśli śmierć w akcji bojowej. Do niewoli dostali się dwaj dowódcy dywizji oraz ich zastępcy, zaś jeden z dowódców dywizji jest ciężko ranny. Straty Chińczyków mają być bardzo poważne i wynoszą 35.024 żołnierzy, tudzież 12.946 jeńców, którzy dostali się do niewoli japońskiej.

Według dalszych informacji sprawozdawcy wojskowego Japończycy mieli zdobyć w ciągu 20 dni miesiąca maja wszystkie działa 47 dywizji chińskich, tudzież karabiny maszynowe 45 dywizji, lekkie karabiny maszynowe 33 dywizji oraz karabiny ręczne 46 dywizji piechoty chińskiej. Łup ten dostał się w ręce Japończyków w akcji na terenach prowincji Szansi.

„New York Times” o sytuacji przemysłu zbrojeniowego.

Nowy Jork, 29 maja. „New York Times” opublikował temi dniami obszerny artykuł, z którego wyciągamy najciekawsze wyjątki.

„Ogólna sytuacja zbrojeniowa ma depresyjny charakter. Umowy mają papierośwe oblicze. Jedynie 1/8 zamówień została dotychczas obrabowana w czyn. Prawie czwarta część mających się zawrzeć umów dotychczas nie została rozdzielona. Największe trudności napotyka się przy zjednaniu odpowiedniej liczby fachowych pracowników. Obecnie brak dostatecznej reszty robotników, aby móc wprowadzić w życie zaprojektowane uruchomienie zakładów przemysłowych. Jeśli się chciało zrealizować fantastyczne projekty polityków wazynjatońskich, wówczas okazałaby się konieczność zatrudnienia około 10 milionów robotników, którzyby musieli pracować nieustannie w ciągu dwóch lat, względnie przy dwóch zmianach przez rok czasu. Dotychczas nie jest rzeczą zupełnie jasną, w jaki sposób zamierza się pokryć zapotrzebowanie na siły robocze. Przemysł zbrojeniowy dysponuje w chwili obecnej 1.500.000 pracowników-facowców, oraz 125.000 uczniami.

Poważne trudności zachodzą w dziedzinie surowców, których brak z powodu niedostatecznie opracowanego planu zmniejsił pewne gałęzie przemysłu przetwórczego, pracujące na pokrycie zapotrzebowania codziennego, do całkowitego wstrzymania produkcji, aby przemysł zbrojeniowy mógł sprostać swym zadaniom.

Syrja i Libanon „terenami okupowanymi przez nieprzyjaciela”.

Nowy Jork, 29 maja. United Press przynosi z Londynu wiadomość o rozporządzeniu, wydanym przez brytyjskie ministerstwo handlu i blokady, według którego Syrja i Libanon uważane są jako „tereny okupowane przez nieprzyjaciela”.

W ten sposób Anglia rozszerzyła swoją blokadę głodową na dalsze tereny, nie biorące zupełnie udziału w wojnie, a stojące jeszcze pod władzą mandatową jej dawnego francuskiego sprzymierzeńca.

Japonia wobec sytuacji na Oceanie Spokojnym.

Tokio, 29 maja. Szef wydziału prasowego głównej kwatery cesarskiej, kapitan Hiraide podkreślił w przemówieniu radiowym, wygłoszonym we wtorek z okazji dnia marynarki do całego narodu japońskiego, że w wypadku przyłączenia się Ameryki do wojny, europejski pożar wojenny, obecnie jeszcze bardzo odległy, jak również problemy Oceanu Spokojnego wynikające z postanowieniami Trzech Mocarstw, dotknęłyby bezpośrednio Japonię.

Fale Oceanu Spokojnego z każdym dniem wzbierają wyżej, jednak w razie nastania stanu wojennego między Stanami Zjednoczonymi i Japonią może być mowa jedynie ze strony amerykańskiej o wojnie podjazdowej, polegającej na zwalczaniu handlu morskiego.

Nawet cała flota Stanów Zjednoczonych nie miałaby łatwego zadania, chcąc dokonać napaści na Japonię, ponieważ sama Ameryka napotykałaby na największe trudności, w razie gdyby zechciała odciąć Japonię od świata przy pomocy lotniwostwo i samolotów, podobnie jak to stosują Niemcy wobec Anglii. Poza tym odległość między najbliższą bazą flotową Stanów Zjednoczonych a zatoką Tokijską wynosi przeszło 1.000 mil, zaś liczba łodzi podwodnych i samolotów, jakiej Stany Zjednoczone mogłyby użyć do tego rodzaju ataku, musiałaby być pod naciskiem konieczności ograniczona.

Kapitan Hiraide oświadczył następnie, że wojna europejska pokazała, iż decydującą znaczenie posiadają nie tylko potężne siły militarne, ale i równocześnie zręczność dyplomatyczna. Świat jest dzisiaj podzielony na dwie grupy, mianowicie na grupę młodych narodów, walczących o prawa życiowe swoich ludów i nowe uporządkowanie świata, oraz drugą grupę opiewającą się za utrzymaniem status quo.

Fakt, że tak wiele państw europejskich upadło do ręki, że żaden naród, który opuszcza się na drugi, nie jest w stanie się utrzymać. Niewiele jest takich mocarstw, które, podobnie jak Japonia, posiadają jednakowe siły na lądzie, na morzu i w powietrzu i

z tego powodu żaden naród nie waży się jej atakować. Różnego rodzaju jednak wrocie potęgi czynią niezmordowane wysiłki, celem zburzenia jedności narodu japońskiego i zamiana w ten sposób Japonii. Wobec tego cały naród musi wyżyć wszystkie siły, aby unicestwić te podstępne metody.

Mowa wyraził silne przekonanie, że jeżeli tego rodzaju nacisk gospodarczy ze strony wrogich narodów będzie zagrażał dalszemu istnieniu cesarstwa, Japonia dla własnej obrony będzie zmuszona chwycić za broń. Czy tego rodzaju sytuacja powstanie lub nie, zależy wyłącznie od stanowiska nieprzyjacielskich narodów. Japonia nigdy bez potrzeby nie będzie prowokować innych krajów, jednak marynarka japońska wzmacnia coraz bardziej swoją siłę bojową tak, że w każdej chwili jest przygotowana do ewentualnej walki, nawet z najbardziej potężnym przeciwnikiem.

Japonia blokuje przy pomocy przeszło 200 okrętów wojennych wybrzeża południowo-chińskie, natomiast przeszło 300 okrętów wojennych, oraz świetnie ufortyfikowane bazy morskie na zachodnim Oceanie Spokojnym stanowią obronę przeciwko każdej potęgze, która ewentualnie chciała spowodować Japonię.

Flota powietrzna marynarki japońskiej wynosi około 4.000 samolotów. Nikt w obliczu obecnej sytuacji międzynarodowej nie może zagwarantować, że Japonia nie przystąpi do wojny, a na tego rodzaju możliwości zostały poczynione wszelkie przygotowania. Naród powinien obecnie dopomóc tym, którzy ponoszą odpowiedzialność za kraj i przyczynić się do ostatecznego zwycięstwa, pracując każdy z najwyższym wysiłkiem w swoim zakresie.

Jasna i zdecydowana postawa marynarki i narodu japońskiego.

Tokio, 29 maja. Na marginesie przemówienia ra-

djowego szefa wydziału prasowego głównej kwatery cesarskiej, dziennik „Tokio Niczi Niczi” pisze:

„Mowa radiowa kapitana Hiraide, skierowana do narodu japońskiego, wykazała nie tylko jasną i zdecydowaną postawę marynarki japońskiej w obliczu obecnego kryzysu, ale także określiła równocześnie w sposób niedwuznaczny stanowisko całego imperium japońskiego”.

Cóż — zapytuje dziennik — w czasie kiedy chmury na oceanie Spokojnym zaciągają się z każdym dniem groźniej, może działać bardziej pokrzepiająco i uspokajająco, jak zapewnienie, że marynarka Japonii w myśl tradycji wielkiego admirała Togo jest w pełni uzbrojona, aby móc stawić czoła w każdej sytuacji?

Sądząc ze słów kapitana Hiraide nie tylko jest bardzo prawdopodobnym, że Japonia przystąpi do wojny w myśl postanowień paktu trzech, ale także, że będzie ona zmuszona do chwycenia za broń, aby uchronić się od nacisku gospodarczego i zapewnić egzystencję narodu. To, że taki nacisk jest wywierany na Japonię, jest faktem aż nadto znanym. Każdy poszczególne Japończyk odczuwa ten nacisk.

Podkreślona przez Hiraide konieczność zrzucenia amerykańskiego i angielskiego jarzma gospodarczego spotka się z najdalej idącym poparciem ze strony narodu japońskiego. Anglija po wieloletnim sukcesem w życiu obecnie zalamuje się, a Ameryka sądzi najwidoczniej, że nie dopuszczając do nowego porządku w świecie, będzie mogła zająć jej miejsce.

Jednak niech podlegające wojnie Stany Zjednoczone nie sądzą, że przyjdzie im to łatwo. Powinni oni zdążyć sobie sprawę, że ich nagonka wojenna może poważnie grozić ich własnemu bytowi. Podlegające ci ignoracji hasła przystąpienia do wojny nie celem zabezpieczenia pokoju, lecz celem rozszerzenia wojny. Japonia w obecnych warunkach musi być w każdym razie przygotowana na wszelkie ewentualności.

Dziennik „Hoci Szimbun” pisze, że decyzja co do tego, czy marynarka japońska będzie zmuszona przystąpić do działania dla obrony praw życiowych narodu japońskiego, spoczywa w pełni w rękach drakiej strony. Z zadowoleniem i nieopisaną radością przyjęli słuchacze kołowe zdanie Hiraide, który zacytował słowa generała Togo: „Bitwa ta decyduje o życiu lub upadku naszego narodu!”

Walka okrętu linowego „Bismarck”.

Berlin, 29 maja. Do pościgu za jednym tylko okrętem linowym „Bismarck” zmobilizowano — według doniesień londyńskich — jednostki eskadry gibraltarskiej, oraz kilka okrętów linowych, które znajdowały się w drodze, celem konwojowania transportów morskich.

Doniesienia angielskie stwierdzają, że „Bismarck” w czasie ostatnich walk był wciąż jeszcze zdolny do gwałtownego i skutecznego ognia artyleryjskiego. Komunikat londyńskiej admiralacji donosi, że w czasie pierwszego starcia z „Bismarckiem” odniosły uszkodzenia okręt linowy „Prince of Wales” oraz towarzyszący krążownikowi „Hood” okręt linowy „King Georg V”, który w swoim czasie przewiózł do Stanów Zjednoczonych ambasadora brytyjskiego, lorda Halifaxa.

W związku z bohaterstwem końca okrętu linowego „Bismarck” dzienniki niemieckie stwierdzają, że naród niemiecki z tą samą poważną dumą, z jaką przyjmował

wał długi szereg dotychczasowych sukcesów przeciwko Anglii znosi obecnie stratę tego okrętu linowego, który daleko na Atlantyku padł ofiarą przemocy.

Prasa włoska stwierdza, że naród niemiecki może być dumny ze swoich bohaterów. Agencja Stefani podkreśla desperacką postawę admirała Luetjensa, obrażającą dumą postawę marynarzy niemieckich. Wyjazd „Bismarcka” przeciwko nieprzyjacielowi, oraz jego zwycięstwo nad „Hood”, pisze „Messagero” — podniosły jeszcze prestiż niemieckiej marynarki wojennej. Okręt linowy „Bismarck” — jak pisze „Popolo di Roma” — wydał walkę wrogowi w odległości 2000 km. od dostępnej dla siebie bazy na wodach nieprzyjacielskich. Dowodzi to, że oś jest nieugięty i zdecydowana wyszukując i atakując Anglików w ich najodleglejszych kryjówkach na lądzie, na morzu i w powietrzu. Anglia jest otoczona żelaznym pierścieniem, którego nigdy nie będzie w stanie przełamać.

Ostrzeżenie pod adresem Stanów Zjednoczonych.

Tokio, 29 maja. Wywiad wielkiego admirała floty niemieckiej Raedera udzielony przedstawicielowi berlińskiemu agencji Domei spotkał się z tereniem Japonii z wielkim zainteresowaniem.

Wszystkie japońskie dzienniki zamieściły go na czołowych stronach w sposób zwracający uwagę. Jeśli dzienniki japońskie dotychczas nie opatrzyły tego wywiadu własnymi komentarzami, to nie znaczy, by niedoceniwały wartości słów, wypowiedzianych przez szefa marynarki wojennej niemieckiej, i co niewątpliwie nastąpi niebawem. Ze sposobu publikacji i tytułów wynika jednak, iż oświadczeniu Raedera poświęcają one baczną uwagę i niepoślednie znaczenie.

Dziennik „Hoci Szimbun” opatruje wywiad tytułem: „System patrolowy jest równoznaczny z atakiem na Niemcy”, lub „Ostrzeżenie admirała Raedera pod adresem rządów Stanów Zjednoczonych”, natomiast „Kokumin Szimbun” stwierdza, że wprowadzenie systemu konwojowego oznacza fakt przystąpienia Stanów Zjednoczonych do działań wojennych. Tem samem Raeder w ostry sposób napiętnował nieopatrzone stanowisko, zajmowane przez polityków w Stanach Zjednoczonych. Z oświadczenia Raedera „Tokio Niczi Niczi” wywodzi taki wniosek, że na wrocie stanowisko Stanów

Zjednoczonych Niemcy odpowiedzą w sposób całkowicie zdecydowany — przyzem Raeder wyraził się w sposób całkiem niedwuznaczny. Pozostałe dzienniki japońskie określają deklarację Raedera jako dobitne i ostateczne ostrzeżenie pod adresem Stanów Zjednoczonych, które za dalszy bieg wypadków będą musiały przyjąć na siebie pełną odpowiedzialność.

Wywiad agencji „Domei” z wielkim admirałem Raederem stanowił główny temat również niedzielnej prasy amerykańskiej.

Dzienniki przyniosły ten wywiad na czołowych kolumnach, ilustrując go częściowo portretami wielkiego admirała Raedera. „New York Sun” nazywa wywiad znamienym z tego powodu, że został on udzielony tuż przed mową Roosevelta. Ponadto godnym podkreślenia jest, że oświadczenia swe złożył wielki admirał wobec prasy japońskiej i wyszczególnił konsekwencje ewentualnego aktu agresywnego. Niemcy dały w ten sposób Japonii do zrozumienia, że w razie dojścia do skutku konwojów ze strony Stanów Zjednoczonych, uważają się za uprawnione do żądania pomocy japońskiej w myśl postanowień sojuszu.

Udział lotnictwa włoskiego w walkach o Kretę.

Rzym, 29 maja. Jak komunikują w urzędowych kolach włoskich, lotnictwo włoskie brało pełny udział w walkach o Kretę. W przededniu wyładowania wojsk niemieckich na tę wyspę, włoskie samoloty wywiadowcze trzymały po dalszą obserwację Morze Egejskie i docierały aż do Aleksandrii, celem obserwowania ruchów floty przeciwnika.

W dniu 20 maja, jako w dniu ataku, włoskie samoloty bojowe, po poprzedzających wywiadach, zaatakowały przypadające na nie objekty i uzyskały celne trafienia na

ważne wojskowe punkty. Popołudniu 8 eskadry samolotów bojowych zaatakowały południowo-wschodnią część wyspy, gdzie wyrządziły ciężkie szkody w obiektach fortyfikacyjnych.

Działania wojenne w dniu 21 maja ucierpiał wskutek niekorzystnych warunków atmosferycznych, jednak włoskie samoloty wywiadowcze były nienastannie czynne, patrolując morze na południe od Peloponezu, dookoła Krecy, oraz pomiędzy kanałami Kasos i delta Niu.

W dniu 23 maja eskadry włoskie przez

10 godzin kontynuowały nieprzerwanie swoje ataki przeciwko przypadającym na nie obiektom. Główne ataki skierowane były nadal przeciwko południowo-wschodniej części wyspy. Samoloty myśliwskie eskortowały samoloty bojowe w czasie ich ataków, często jednak przechodziły do ataków na własną rękę.

Późnym popołudniem rozpoczęły działalność samoloty torpedowe. W czasie zbrojnych wywiadów wysledziły one nieprzyjacielską eskadrę, składającą się z 10.000-tonowego krążownika, 2 7000-tonowych krążowników i dwóch kontrtorpedowców i przystąpiły natychmiast do ataku. Dwie torpedy trafiły do największą jednostkę z tej eskadry, która wstrzymała ogień i zatrzymała się na falach, silnie pochylona.

Pewna eskadra samolotów bojowych zaatakowała nieprzyjacielski transport morski, płynący pod silnym konwojem, którego obecność na południe od kanału Kasos zameldowały patrolowe wywiadowcze. Udało się bombami zatopić jeden krążownik, pojemności 5000 ton.

Nie zważając na niekorzystną pogodę w dniu 24 maja, samoloty bojowe i eskadry myśliwskie atakowały objekty wojenne na Krecie, uzyskując wielkie sukcesy.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 29 maja. Włoski komunikat wojenny ze środy brzmi następująco:

Główna kwatera armii włoskiej komunikuje:

W nocy na 28 maja jednostki lotnictwa bombardowały bazy na Malcie.

W Afryce północnej na froncie Sollum włoskie i niemieckie siły zbrojne wzięły do niewoli jeńców i zdobyły dziewięć dział, jak również siedem samochodów pancernych w zwycięsko przeprowadzonej akcji, która doprowadziła do zdobycia ważnego stanowiska, trzymanego przez nieprzyjaciela.

W dn. 26 maja włoskie i niemieckie formacje lotnicze bombardowały angielskie jednostki flotowe w odległości około 100 mil morskich na wschód od Dery. Jeden lotniskowiec, jeden krążownik, jeden kontrtorpedowiec i cztery parowce otrzymały trafienia, na jednym dalszym, trafionym bombami ciężkiego kalibru, krążownikowi zaobserwowano potężną eksplozję. Inne samoloty bombardowały urządzenia portowe w Tobruku i znajdujące się tam okręty.

W Afryce wschodniej nierzyjacielskie ataki na froncie północnym w rejonie Galla-Sidamo zostały wszędzie odparte. W walkach ostatnich dni w rejonie jezior pułkownik de Ciceo poległ śmiercią bohatera, a ozele swego batalionu. W rejonie Amhara włoska załoga Uoldcheft, która od pewnego czasu jest otoczona, ponownie odrzuciła wezwanie do poddania się.

W Ameryce odnawia się 12 angielskich okrętów.

Nowy Jork, 29 maja. W obecnej chwili w amerykańskich dokach okrętowych znajduje się w naprawie około 12 angielskich okrętów wojennych, w czym jeden lotniskowiec oraz jeden okręt linowy.

Wszystkie te okręty brytyjskie uległy uszkodzeniu w walkach morskich w rejonie Krecy. Do Ameryki wysyłane są jedynie takie okręty, które z uwagi na poważne uszkodzenia, wymagają dokładnej naprawy.

Do portu Lizbońskiego przybył portugalski szkuner, na którego pokładzie znajduje się 13 marynarzy z pokładu angielskiego statku frachtowego. Wspomniany frachtowiec odbywał rejs z Indji holenderskich do Anglii, mając na swym pokładzie ładunek gumy. Przed około tygodniem frachtowiec ten został zatopiony na Atlantyku przez niemiecką łódź podwodną, która zaatakowała statek, płynący wówczas z transportem konwojowanym.

Winant złoży sprawozdanie w Waszyngtonie.

Waszyngton, 29 maja. We wtorek stało się wiadomym, że w ciągu pięć tygodni przybył ma do Waszyngtonu ambasador St. Zjednoczonych w Wielkiej Brytanii Winant, który złożył ma w departamencie stanu sprawozdanie. Swe stanowisko objął Winant przed około 8 miesiącami. Jest to jego pierwsza podróż do kraju po objęciu tego stanowiska.

Japońskie poselstwo w Kairze pod kontrolą.

(—) Bejrut, 29 maja. Jak informują, rząd Egiptu zarządził kontrolę telegraficznych rozmów, prowadzonych przez poselstwo Japonii w Kairze, znosząc równocześnie wspomnianemu poselstwu prawo posługiwania się kurjerami dyplomatycznymi i przewożenia poczty kurierskiej.

Ponadto rząd wydał zakaz nadawania szyfrowych depesz przez poselstwo japońskie. Zarządzenie to wydane zostało na życzenie ambasady brytyjskiej.

Rada naczelna brytyjskiej żeglugi.

Sztokholm, 29 maja. Brytyjska Izba Żeglarska powołała do życia instytucję pod nazwą „Rada naczelna brytyjskiej żeglugi”, która ma reprezentować wszystkie siły brytyjskiej żeglugi morskiej, nie wyłączając nawet jednostek marynarki przybrzeżnej.

Wspomniana rada składa się z 20 członków a na jej czele stanął generał sekretarz brytyjskiej Izby Żeglarskiej Philip Maurice Hill. Powstanie tej nowej organizacji tłumaczył należy sobie wybitnie bojowymi nastrojami koł żeglarskich w odniesieniu do ministerstwa żeglugi brytyjskiej. Zjawisko to nie ustaje zdaje się nawet po przemianowaniu dawnego ministerstwa żeglugi na obecnie brzmiącą nazwą ministerstwa transportów.

Francuzi zestrzelili angielski bombowiec.

Vichy, 29 maja. Jak komunikują, podczas nalotu angielskich bombowców na lotnisko w Aleppo, w akcji obronnej wzięła udział nie tylko francuska artyleria przeciwlotnicza, ale także i myśliwcy francuscy, którzy natychmiast wystartowali celem przegonięcia Anglików. Przy tej sposobności jednemu z francuskich lotników myśliwskich udało się zestrzelić jeden z angielskich bombowców.

Sylwetki współczesne:

Giuseppe Bastianini — gubernator Dalmacji.

(St.) Rzym, 29 maja. Giuseppe Bastianini urodził się w Perugii w 1899 roku. Po ukończeniu studiów rolniczych uzyskał doktorat. W roku 1918 uczestniczył w wojnie światowej. Po ukończeniu wojny został jednym z pierwszych członków ruchu faszystowskiego w swojej rodzinnej Umbrii. Jako wytrwały dziennikarz otrzymał wysokie stanowiska w partii. W latach 1921—23 był wicesekretarzem generalnym, potem sekretarzem generalnym faszystów, zagranicą, deputowanym i wreszcie członkiem Izby Faszystowskiej.

W 1926 roku powołał go Duce na stanowisko podsekretarza skarbu; w maju 1928 roku został zamianowany posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym w Tangerze. Później przeniesiono go kolejno do Lizbony i do Aten. Na wszystkich tych placówkach wykazał duże zdolności dyplomatyczne i doskonałą znajomość problemów międzynarodowych. Zkończył piastował stanowisko ambasadora w Warszawie, skąd został powołany do ministerstwa spraw zagranicznych jako podsekretarz stanu. W 1939 roku objął po Dino Grandim kierownictwo ambasady w Londynie.

Po zakończeniu operacji wojennych przeciw Jugosławii, król włoski zamianował Giuseppe Bastianini gubernatorem nowej prowincji włoskiej, Dalmacji.

Znowu mowa Roosevelta.

(—) Nowy Jork, 29 maja. Prezydent Roosevelt wygłosił w nocy na środek nowe przemówienie, które — według dotychczas nadeszłych wiadomości — stanowi zasadniczo potwierdzenie jego napaści przeciwko Niemcom.

Roosevelt zapowiedział „stan nieograniczonej czujności narodowej” i wysunął żądanie „wzmocnienia naszej obrony narodowej aż do najdalszych granic naszej narodowej potęgi i uprawnień”.

Po względem rzeczowym godne uwagi są oświadczenia Roosevelta na temat skuteczności niemieckiej blokady przeciw Anglii, które w sensacyjny sposób odbiegają od faktów, przytoczonych przez rząd angielski. Roosevelt oświadczył dosłownie: „Prawda jest i przynajmniej to tutaj w porozumieniu z rządem angielskim, że cyfra zatapiających obecnie okrętów handlowych jest 3 razy tak wielka, jak możność ich odbudowy przez brytyjskie warsztaty okrętowe; jest ona dwukrotnie tak wysoka, jak możliwości produkcji nowych okrętów Stanów Zjednoczonych i Anglii razem”.

Wielka Brytania jest ciągle w obronie.

Sztokholm, 29 maja. Poseł do Izby Gmin Bartlett oświadczył w radjo londyńskim na temat sytuacji na Krecie, co następuje:

„Na każdym kroku jesteśmy świadkami faktu, że Niemcy stale są stroną atakującą, natomiast Wielka Brytania jest ciągle tylko w obronie. Należy stwierdzić, że za każdym razem Niemcy rzucają do walki więcej tanków, więcej dział, więcej strzelców spadochronowych i więcej łodzi podwodnych, że budują coraz więcej fabryk i zatrudniają tam coraz więcej robotników. Z tego powodu musimy być przygotowani w najbliższym czasie na dalsze walki odwrotowe. Prawdopodobnie będziemy musieli ponieść jeszcze dalsze klęski”.

Wolne posady
ZDOLNYCH
agentów i przedstawicieli do rozsprzedaży artykułów gospodarczo-spożywczych...

PRZYJMĘ
krawcowa: Bar. ska 8, Debniki. 22563
POTRZEBNI
czeladnicy szewscy na nowe i re. paracje: Grzegórzka 4, Kraków. 22551

FRYZJERA
męskiego na wy. pociągowe i prakty. ki przyjeżdżają. Kraków, św. Toma. sza 10. 22738

Kupno
nieruchomości
KUPIE
zarząd dom jedno. rodzinny — do 20.000 Prokocim, Wola Justowska...

OPANKI
nowe 34 lub 35 kupie. Sprzedam nowe półbuty ma. skie 42, czarne. Zgłoszenia: Go. niec Krak., Kra. ków, „Nr. 22534”

TYLKO
5% wynoszą ko. szta od szybkiej sprzedaży pier. szych brylan. tów, fater, li. sów, ubrań, obu. wia, kryształów...

GARDEROBĘ
bieliznę używając kupuje. Dietla 19. mieszkanie 17, o. ficyna. 22516

WARSZAWA
PARCELA
włosa 2.800 metrów kwadratów przy. wozu stacji ZIE. LONKA 17 km. od Warszawy...

SPRZEDAM
szafa, 3 stopy, 1 kuchenny, kre. darski kuchenny — zarnitki jasna — 350 zł. Orzeszko. wej 10, m. 2. 22784

POSCIEL,
poduszki, — pie. rzyzny, — kołdry sprzedam: Łob. zowska 4/7, 13-14.30. 22604

ZEGARKI,
biżuteria polska Stanisław Chwił. kowski Kraków, SŁAWKOWSKA 23. 3514k

WALIZKI
skórzana, fraz — przedzierada we. bowe sprzedam. Kochanowskiego 12, II p. 5. 22351